
Poslední láska Václava II.

...

Král se díval na dveře, jimiž právě vyšel statný muž s brunátnou tváří.

„Pan kancléř byl dnes úsečný,“ poznamenal Dominik. „Bože, Milosti, tak žlučovitě říct, že jednou sám sebe zahubiš příliš smělymi plány – a potom vykráčet nafouknutý jako holub.“ Dominik narážel na kancléřovy vlasy; Petr z Aspeltu měl rozevlátou šedou hřívu podobnou holubím křídům.

Král stále upíral oči na dveře.

„On si to může dovolit,“ odpověděl až po chvilce, a dost hořce. „Tenhle obratný, rázný plebejec, měšťanský synek ze zapadlého Aspeltu, dobře ví, že kdybych ho vyhodil, může nabídnout svoje služby u jiného dvora, a nikde ho neodmítnou. Opustil by mě bez mrknutí oka. Jako Rudolfa.“

Dominik se zatvářil přemítavě.

„U římského krále byl jenom dvorním lékařem, žádný div, že hledal službu, co víc odpovídá jeho schopnostem... Pan z Aspeltu má ctižádost.“

„Hlavně je rozený diplomat a pochopil, že by jeho nadání zakrnělo, kdyby míchal masti a přehazoval tyglíky. I nad nimi střílel bystrýma očima kolem sebe, natahoval uši... a dnes má v malíčku tajnosti celé Evropy.“

Václav se konečně odvrátil ode dveří.

„Ale nenech se splést, Dominiku. Chtěl jenom připomenout svou cenu, proto přišel s námitkami. Moje plány znamenají, že i jeho čeká práce, mnohá jednání a –“

„A co když ne?“ skočil králi do řeči rytíř. A náhle obrátil, jako by se ujal úlohy dáblova advokáta. „Co když pan Petr pro jednu zapomněl na sebe a myslel svá varování vážně? Dokázal jsi už tolik, můj pane.“

Pak jako kupec, co sází na pult svoje zboží, začal stroze a suše vypočítávat na prstech:

„Dal jsi do pořádku zbědované království... Otevřel jsi stříbrné doly a denně získáváš tolik pokladů země, že ti závidí všichni panovníci křesťanského světa. Máš skvělý dvůr, zakládáš kláštery, kostely a města...“ Rytíř

sevěřel prsty v pěst a máchl s ní do vzduchu. „Opravdu, můj pane, proč chtít víc?“

Václav se napřímil.

„Protože jsem král a –,“ oči mu zahořely, „a protože mi hvězdopavec řekl, že mám v osudu tři královské koruny. Musím se pokusit získat, co mi slíbilo nebe.“ Udělal pár prudkých kroků a po chvílce tišeji, jako by se tím opájel, dodal:

„Hvězdy nelžou...“

„A co když ti lhal hvězdopavec?“ ozval se zase ďáblův advokát. Mluvil vážně, a přece s obvyklou lehkou ironií, s níž se vyrovnával se vším na světě. „Snad ten učený muž tušil, co chceš slyšet, pane. A ty jsi z jeho lži vystavěl marný sen.“

Václav se zamračil.

„Jinému bych tak drzou otázku nacpal zpátky do chřtánu, ale tobě odpovím. Je jenom jediná cesta, jak se dozvědět, jestli mi hvězdy přejí... A když na severu strádá rozvrácená země, drancovaná rozhádanými Piastovci, lituji každého promarněného dne.“

Začal přecházet poradní komnatou. Nevelký, ale důstojný, každým coulem král. Hnědé planoucí oči tonuly v mátožných vidinách, i když slova plynula živě a prudce.

„Skoro dvě stě let ležela polská koruna ve Wawelu, až se jí zmocnil Přemyslav Velkopolský. Zmocnil – neměl na ni větší právo než deset jiných Piastovců... I Bůh dal najevo, že svévolnou korunovací odsuzuje, když dopustil, aby Přemyslava zavraždili. Polsko si zaslouží lepšího krále. Silného... mírumilovného... Krále, který přinese boží řád do míst, kde už tak dlouho... panuje svévole a chaos...“

Václav mluvil stále přerývaněji, s odmlkami, jako by v duchu přidával k větám další, anebo naslouchal hlasům, co ho naléhavě prosí o pomoc.

Ke konci se trochu zadýchal. Došel k oknu a vtáhl nosem vzduch. „Je nejvyšší čas pohnout kolem Štěstěny a –“

Polkl a nečekaně vyhrkl:

„Tu mi dnes přived!“

Očima stále planoucíma sledoval dívku, přicházející od hradního valu. Šla zvolna, jakoby zamyšleně, v ruce držela kyticí bílých kvítků.

Dominik přistoupil k oknu a natáhl krk; přes královu hlavu viděl snadno.

„Není plavovlasá, Milosti,“ podotkl, „ráno jsi toužil po plavovlásce.“

„Ráno!“ vyplivl Václav. „Co všechno člověk řekne ve zlosti... Ta ženská ráno – dýchat s ní stejný vzduch bylo jak dýchat jed. Tahle černovláska je anděl z ráje.“

„Nezapřeš básníka, Milosti. Ať už se to týká žádoucnosti polských rovin či žen.“

Václav nespouštěl oči z dívky.

„Víš nejlíp, jak můj rým někdy kulhá a že mám na veršování fámula,“ řekl s jízlivostí obrácenou proti sobě. „Přesto mám smysl pro styl a jsem pyšný na to, že občas, když promluví moje duše, svedu slušnou báseň. A teď...“

Dívka usedla do trávy, kytici si položila do klína – byly to sedmikrásky. Zaclonila si oči rukou a upírala je do dálky, jako by chtěla dohlédnout až kamsi za slunce.

„Souhlasím, že je půvabná,“ ozval se Dominik.

Mlčky pozorovali, jak černovlásce klesly ruce do klína, jak jedno po druhém bere do prstů kvítka a obratně z nich splétá věneček.

Když byl hotový, vstala, pozvedla věnec nad hlavu, vážným pohybem si jej nasadila na kadeře a zvolna se začala procházet sem a tam.

„Jde jako královna,“ zamumlal Václav. „Moje duše se na ni usmívá...“

„Slyším první verš písně, pane?“ Dominikovi vesele jiskřily oči, i když střízlivě dodal: „Ovšem anděl či královna – takové jen tak nepadají k nohám ani králi.“

Václav odvrátil pohled od dívky, prohrábl si vlasy a zatvářil se, jako když kousne do šťovíku.

„Vždycky to neplatí, přesto... snad máš pravdu. Ale jak je možné, že jsem to děvče nikdy neviděl?“

„Je v paláci teprve od včerejška, patří k doprovodu paní Grifiny. Zahlédl jsem ji sotva koutkem oka, zato vím, že ji tvá teta považuje za dceru. Jestli od kněžny něco chceš, varuju tě, abys jevil příliš ohnivý milostný zápal.“

„Má jasná paní teta!“

Václav se dál tvářil kysele. Připomněl si včerejší večeři i ranní setkání v chrámu a nevrle dodal:

„Pořád nevím, jestli od ní něco chci. Báł jsem se, jestli jí věk nezakalil rozum, ale ukázalo se, že toho ji Bůh uchránil, zato jí stáří přiostrilo už beztak hbitý jazyk. Snad se najde jiná dáma, co se ujme úkolu, kterým jsem chtěl pověřit kněžnu.“

Dívka uslyšela mužské hlasy. Zvedla hlavu a přimhouřila oči – asi ji oslovovalo slunce. Přitom se usmála.

Václav prudce ucouvl od okna.

„Ne, když už je teta tady, hodí se a zůstane,“ zahučel. „Nechci hledat jinde, co bych nakonec nejspíš nenašel. Pozvi ji znovu na večeri a ať ji doprovodí ta dívka.“

„Dnes?“

„Ano... Ne, vlastně ne, stačí až zítra. A... raději pozvi jenom vévodkyni.“

Dominik povytáhl obočí.

„Tak koho, Milosti?“

„Ne... nevím,“ zajíkl se Václav, „zeptej se ráno, ještě si to rozmyslím.“

„A dnes v noci?“

„Chci být sám... A teď taky, tak tady nepřešlapuj a vypadni.“ Usedl do křesla zády k rytíři. „Ale po západu slunce mi posli otce Heřmana.“

„Jak si přeješ.“

Když se Dominik klaněl královským žádům, neuctivě ho napadlo, co asi Jeho Milosti přeletělo přes nos. Pohnutky téhle ctižádostivé, hříšné a přece zbožné duše spoutané v křehkém těle ani po letech neznal tak dobře, aby vždy uhodl královy myšlenky... Snad je zná zpovědník Heřman.

A možná ani on ne.

Že by se Václav v poslední chvíli přece zalekl svých velkolepých plánů?

Nebo ho přepadla podzimní nostalgie? Slunce sice svítí jako v létě, ale dech podzimu je všude. A podzim, šťastný čas sklizně pro jiné, nebývá šťastný pro českého krále. Vždycky hrozí, že se Jeho Milost s podzimními mlhami propadne do chmur. Kdybych věděl, že lékem je ta Grifinina černoláska...

Rytíř podrážděně sykl. Nemožný nápad, Dominiku.

Jen tak jedním okem ještě mrkl z okna. Černoláska už zmizela, zato se mezi keři objevila rozčuchaná zrzka v mokřých potrhaných šatech.

Tahle si užila bez výčitek, nebo si někdo užil s ní. Inu, dvůr je od čeledi až po krále samé špásování...

Rytíř se ušklíbl. Kam si dnes v noci půjdu užít já?